

כ"ח שנה לצאת העלון

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

מתורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

גליון מס' 971

שלח לך כ"א סיון תש"פ - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

הוראה למעשה

ה אדם צריך להאמין ולבטוח ב-ה' - כי חפץ חסד הוא, וחונן ורחום ורב לסלוח - תיכף וימד שמבקש מחילה וסליחה מאתו ית', בלי שום ספק וספק ספיקא בעולם שאכן יענה לבקשה וימחל ויסלח, וכמו שאנו מברכים בתפילת י"ח: "סלח לנו, ברוך אתה חנון המרבה לסלוח", והרי ספק ברכות להקל

משום חשש ברכה לבטלה, אלא אין כאן שום ספק כלל - שמאחר שבקשנו - סלח לנו, מחל לנו, ואילו לא היינו חוזרים וחוטאים - היינו נגאלין מיד, כמו שאנו מברכים - "ברוך אתה ה' גואל ישראל" (ספר התניא אגה"ק י"א). **המקור בפרשה:** "כי חזק הוא ממנו", פירש

רש"י: (שהמרגלים) "כלפי מעלה אמרו..." דהיינו שלא האמינו בכח התשובה שעשו ישראל במצרים. אבל האמת שה' לא חפץ במות המת כי בשובו מדרכו וחיה. לכן היו צריכים להאמין שה' אכן יכניס את בני ישראל לארץ. ירים משה מהגה"צ רבי משה ובר זיע"א

נקי הדעת שבירושלים

מפיץ תורת הבעל שם טוב זיע"א

הגה"צ רבי יהושע קורנבליט זצ"ל

ב שבת האחרונה שבת פרשת "בהעלותך את הנרות" בה מופיע הפסוק "ויען יהושע בן נון משרת משה", עלתה לגנזי מרומים נשמתו הטהורה של הגה"צ יהושע קורנבליט זיע"א אשר כונה בפי רבים האדמו"ר מקוזמיר.

רבי יהושע שרבים נהגו לקרוא לו גם "ר' שיעא", היה בבחינת אוצר בלום של תורה וחסידות. הוא ידע לספר מעשיות ולצטט בעל פה את דברי תורתם של הבעש"ט ותלמידיו. במהלך חייו שהיו רוויים ביסורים רבים אשר קבלם באהבה הוא זכה להוציא לאור כמה ספרים המבוססים על תורת הבעש"ט זיע"א וביניהם סידור הבעש"ט, הגדת הבעש"ט ועוד.

ברהיטות ובחיתוך הלשון, הקסימו את שומעי לקחו. מספרים שכשהיה ילד רך בשנים, הוא נכנס פעם לבית הכנסת "שומרי אמונים" של האדמו"ר הראשון רבי אהרון ראטה זיע"א. הצדיק הבחין בו וביקש אותו שיתקרב אליו בכדי לתת לו "שיירים". רבים ראו בכך אות וסימן שהצדיק הבחין כבר אז שהילד יגדל להיות גדול בישראל.

פן נוסף באישיותו היה האופן בו הוא קיבל את יסוריו. שנים מילדיו נפטרו עליו עוד בחייו ובנוסף הוא סבל מעוני ודלות איומה. ואולם כל הצער הזה לא היה ניכר על פניו. הוא תמיד שידר שמחה ואמונה. נראה היה שדבקו בתורת הבעש"ט הק' הזרימה חיות עוצמתית לגופו ולנשמתו הטהורים ובזכות כך הוא הצליח לחיות ולהחיות אחרים."

השבוע הלכתי לנחם את אחיו המבוגר ממנו, הגה"ח ר' אברהם דוד קורנבליט שליט"א. לאחר שהתישבתי על כסא עתיק בדירתו הזעירה והצנועה בשכונת "בתי נייטיץ" שליד שכונת "מאה שערים", ביקשתי ממנו שיספר על אחיו ר' שיעא. "האח שלי היה בעל תפילה מופלא" הוא החל לספר. "כי אנשים רבים היו מגיעים לבית הכנסת סטרופקוב שבשוק "מאה שערים" בכדי להאזין לתפילתו. קהל המתפללים היו מתעוררים בתשובה לשמע חזנותו וניגוניו. כמו כן, הוא היה עורך סעודה שלישית עבור מתפללי בית הכנסת, בה הוא היה משמיע את דברותיו. זכרוננו היה מופלא. הוא היה מצטט מילה במילה אמרות טהורות של הבעש"ט ותלמידיו הק'. דברי התורה שהיו קולחים מפיו

הגה"ח ר' אברהם דוד קורנבליט שליט"א

כל המעוניין לקבל את העלון "שמעו ותחי נפשכם" למייל שלו יפנה לכתובת המייל: haravveber@gmail.com

בשורה טובה
בסייעתא דשמיא
ניתן להזמין את עורך העלון הרב עדו ובר שליט"א לחוגי בית וכן ניתן לקבל עצה על פי תאריך הלידה בטלפון 058-5828284

בשורה טובה
בסייעתא דשמיא נפתח הקו "שמעו ותחי נפשכם" - הקו התורני של עורך העלון הרב עדו ובר שליט"א בנושאי פרשת שבוע, המשנה היומית, הדף היומי, שיעורים לילדים, סיפורי צדיקים והמסר היומי - מספר הקו: 03-3077715

את העלון ניתן לראות בע"ה www.veber.co.il לקט של הדברים הכתובים בגליונות אלה מושמעים בהרחבה בסדרת הקלטות "שמעו ותחי נפשכם" להשיג: 02-5828284

לעילוי נשמת הגאון הגדול רבי מרדכי אהרן בן רבי יוסף חיים שיינברגר זצ"ל נפטר י"ח אב התשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

מאמרותיו - של הגה"צ המשפיע רבי משה ובר זיע"א

"על כנפי בגדיהם"

פירש רש"י: "כנגד" ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו' ושמונה חוטים כנגד שמונה ימים ששהו ישראל משיצאו ממצרים עד שאמרו שירה על הים". ועיין ב"רא"ם" וב"גור אריה" שמצאו סתירה בין מה מה שכתב רש"י בפרשתנו - ששמונה ימים עברו עד שאמרו שירה על הים, לבין מה שהוא כתב בפרשת "בשלח" שביום השביעי אמרו שירה.

ניתן ליישב סתירה זאת על פי דברי ה"תרגום יונתן" (שמות י"ט ד') על הפסוק "ואשא אתכם על כנפי נשרים", וזה לשונו: "ואובילת יתכון לאתר בית מקדשא, למעבד תמן פסחא ובהוא ליליא אתיבית יתכון לפילוסין ומתמן קריבית יתכון לאולפן אוריית" (והובלתי אתכם למקום בית המקדש להקריב שם את קרבן הפסח, ובאותו הלילה החזרתי אתכם לרעמסס ומשם הולכתי אתכם לקבל את התורה). מתרגומו זה של יונתן בן עוזיאל עולה שבי"ד בניסן יצאו עם ישראל ממצרים על כנפי נשרים בכדי לשחוט את קרבן הפסח בבית המקדש, ואחר כך החזירים הקב"ה לרעמסס, ורק לאחר מכן הולך אותם לקבל את התורה בהר סיני. ומכאן ניתן ללמוד שיציאת מצרים היתה ביום י"ד בניסן, ומיום זה עד שאמרו שירה על הים בשביעי של פסח, עברו שמונה ימים.

וזהו שכתוב בפרשת ציצית: "על כנפי בגדיהם" וזה בא לרמז לכנפי נשרים (כפי שפירש רש"י), ושמונת החוטים הם כנגד שמונת הימים ששהו ישראל משיצאו ממצרים על כנפי נשרים עד שאמרו שירה על הים.

את ענין שמונת הימים ניתן לבאר גם, על פי דבריו של ה"כלי יקר" בפרשת שמיני וזה לשונו: "ויהי ביום השמיני - זה יום שמיני למלואים וכו'". ואולי

נושאים בפרשה

עד אנה ינאצוני העם הזה וגו' (יד, יא)

להבין חטא המרגלים שהוא עוד יותר חמור מחטא העגל כמבואר ברמב"ן (יד, יז): "כי מידת הדין שמתוחה כנגדם וכו', ולא היו הפצים במתנה שלהם אשר האבות היו בוחרים בזה מאוד וכו', ולכן לא ביקש רק אריכת אפים שלא ימיתם כאיש אחד וכו', והנה במשנה תורה הזכיר משה במעשה העגל תפלתו אשר התפלל עליהם ולא הזכיר להם למרגלים שהתפלל עליהם כלל וכו', כי הוא לא התפלל למחול להם אלא שישא להם אפו ויארץ אפו".

בפרשת דברים (א, כז) על הפסוק בשנאת ה' אותנו, פירש רש"י: "הוצאתו (של לשון הרע) לשנאה היתה, משל למלך בשר ודם, למי שהוא שונא נותן לו של בעל ולמי שהוא אוהב נותן של שקיא, וארץ כנען של בעל, והוציאנו ממצרים

לפי שרצה לומר כי בעצם היום הוא נראה ה' אליכם, הוצרך ליתן טעם מה יום מיומיום: לפי שהיה יום זה שמיני, דבר זה גרם לו קדושה ביתר שאת, כי כל מספר ז' - חול ומספר שמיני - קודש, כדעת המדרש האומר שכל קלוסו של משה היה ב"אז": "ומאז באתי לדבר בשמך", "אז ישיר משה וכו'", כי "אז" היינו - אחד רוכב על ז' והוא להשליט הש"ת על כל ז' כוכבי לכת וכו', ונראה להם ה' ביום זה דוקא מצד היותו שמיני, כי מספר זה מיוחד אליו ית". משום הכי קריעת ים סוף שנאמר בה "אז ישיר משה" והקב"ה נגלה אל עם ישראל באותה השעה (עד שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי), התרחשה ביום השמיני שהרי יום זה גורם קדושה כנ"ל, ובשביל זה בציצית שנאמר בו "וראיתם אותו וזכרתם את מצות ה'", ותכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע לכסא הכבוד, גם כן נמצא בו המספר "שמונה" (שמונת החוטים).

וכפי שבקריעת ים סוף - "מלכותו ברצון קבלו עליהם" ואמרו: "ה' ימלך לעולם ועד", כמו כן בנוגע לציצית, מובא בספר התניא פרק מ"א: "ובעטיפת ציצית יכוון כמו שכתוב בזהר - להמשיך עליו מלכותו ית' אשר היא מלכות כל העולמים וכו', ליחדה עלינו על ידי מצוה זו כענין "שום תשים עליך מלך".

ועיין בתוספות מסכת מנחות דף מ"ג ע"ב ד"ה "חותם": "מה שמדמה חותם של טיט לציצית, שכן עושים לעבדים, והציצית מעיד עליהם שהם עבדי הקב"ה, כדאיתא בפרק "במה אשה": כבלא דעבדא ("חותם שעושין לעבד בכסותו לסימן הוכחה שהוא עבד", רש"י). דברים אלה עולים בקנה אחד עם דברי הזוהר המובאים לעיל שמצות ציצית היא קבלת עול מלכות שמים. (ועיין באוה"ח פרשת "שלח" על הפסוק "והיה לכם לציצית").

בסיעתא דשמיא מחידושי העורך שליט"א

שאלות קצרות ותשובות ביצדן על הפרשה:

1. מהיכן לומדים שאסור לדבר לשון הרע על ארץ ישראל מכך שמרים דברה לשון הרע על משה רבנו?

תשובה: טענתה של מרים כנגד משה הייתה שהוא התנתק מציפורנה אשתו בשביל להדבק בה, ומשום כך מרים הצדיקה נענשה. אם כן על המרגלים היה ללמוד מסיפור זה שאסור להתנתק מארץ ישראל שעליה נאמר "ארץ אשר תמיד עיני ה' אלוךך בה מראשית השנה ועד אחרית השנה", כלומר שדווקא דרכה ניתן להדבק בהשם יתברך ולא בחוץ לארץ.

2. משה קרא להושע בן נון יהושע, כלומר שה' יציל אותו מעצת המרגלים. מכאן רואים שהוא ראה בנבואה שהמרגלים ידברו לשון הרע על ארץ ישראל. וקשה אם כן להבין: אם הוא ידע זאת מראש, מדוע הוא שלח אותם?

תשובה: יש לומר שבזה שהוא הוסיף ליהושע את האות "י", ביקש משה גם לתת לו את הכח להשפיע על המרגלים שבסופו של דבר הם לא ידברו לשון הרע. שהרי האות "י" היא האות הראשונה של שם השם, שבזכות העוצמה של שם השם שתהיה בו הוא יצליח לעקור את מחשבתם הרעה. ואם הוא לא היה שולח אותם, מחשבת הרוע הייתה נשארת איתם. וזה היה גרוע יותר ממעשה של אמירת לשון הרע כי חז"ל אומרים ש"הרהורי עבירה קשים מעבירה עצמה." (מסכת יומא כט)

3. על הפסוק "היש בה עץ" אומרים המפרשים: ידאו אם יש ביניהם צדיק שיוכל להציל את עמו על ידי זכותו?

תשובה: משה רבינו רצה לבדוק אם יש בארץ צדיק אחד שבזכותו תמנע כל המלחמה עם העמים שיושבים בארץ שהרי אם יש שם אחד שכזה, ניתן יהיה להסביר לו שארץ ישראל מיועדת על ידי בורא עולם לעם ישראל והוא ישכנע את יושבי הארץ שעליהם לתת את הארץ בדרכי נועם ללא מלחמות לעם ישראל.

4. מהו הקשר בין שמות הפרשיות: "נשא", "בהעלותך", "שלח לך", "קורח"?

תשובה: התורה באה לומר לנו באמצעות השמות של הפרשיות הללו: אחר שאתה מתנשא (נשא) ומתעלה (בהעלותך) תשלח (שלח לך) את ההתעלות הרוחנית שלך לאנשים אחרים ולא תהיה כמו קורח שביקש את כל ההתעלות והגודלה שלו, לעצמו.

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל
לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים - מרת יהודית רובינשטיין ז"ל - נפטרה ב' ניסן תשע"ג

ברכת ה' היא תעשיר

כרבותיו היה אף הוא מרכיז קומתו לכל יהודי, ומשתדל בעבורו ברוחניות ובגשמיות.

עכשיו שוב לכפר ולך אל הפריץ אדון הכפר, חכור אצלו את הזכיון לדוג באגם למשך עשר שנים

הגיע מוטל הכפרי לפני הצדיק מנשכזי ובלי אומר ודברים פרץ אשד דמעות מעיניו. כאשר נרגע מעט החל לספר לרבי על מצבו הנואש, על הפרנסה שאיננה, ועל כל אשר קרהו עד הנה. "רודף אני אחרי הפרנסה" - השתנק - "זו רק בורחת ממני... לאן שארוץ אחריה, הרי היא קלת רגליים ממני וחומקת מתחת ידי..."

"במה עסקת לאחרונה?" - שאל הרבי. "בכלום" - השיב מוטל בקול ניחר - "מיום זה שנודע לי בכפר כי שום מקור פרנסה אינו פנוי, יושב אני בביתי, מנמנם על גבי המיטה ומאחל לעצמי לשכוח את כל צרותי".

"אין זו דרך נכונה לשבת בחיבוק ידיים" - אמר לו הרבי - "הכתוב אומר: 'וברכתך בכל אשר תעשה'. יכולני לברך אותך, אבל צריך אני שתעסוק במשהו כדי שתוכל לשרות הברכה במעשיך". מוטל התהרהר, במה יכול הוא לעסוק ולסחור? הלא כל הטובין, משמנו ומסלתו של הכפר, חכורים בידי אחרים. והרי לא יעלה על הדעת שילך להסיג גבול של מישהו אחר.

שתק מוטל, והרבי ממתין למוצא פיו. והנה עלה רעיון במוחו של מוטל. "רבי" אמר, "אמנם הכל חכור לתושבים אחרים אבל אגם אחד יש באחוזה שאיש לא שש לחכור אותו, כי אמנם מים יש בו אבל ריק הוא מדגים, ושום דייג לא הצליח לדוג שם דג כלשהו".

"טוב ויפה" - אמר הרבי - "עכשיו שוב לכפר ולך אל הפריץ אדון הכפר, חכור אצלו את הזכיון לדוג באגם למשך עשר שנים, ומפני שאותו אגם שומם מדגים תוכל לקבל את זכיון הדייג במחיר אפסי". מוטל הביט במצודד אל הרבי לראות אם בת שחוק אינה עולה על שפתיו. הצעה משונה כזו היא לדעתו רק בגדר מילתא דבדיחותא, ומה ראה הרבי ליעץ לו עצה כזו?"

אבל פני הרבי הביעו רצינות, ומוטל הבין כי מה שהיה לרבי לומר לו, כבר אמר. הוא החל לפסוע אל עבר הדלת ורגליו כבדות מתוך מבוכה. אף על פי כן שמע היטב את ברכת ההצלחה מפי הרבי.

כשהופיע מוטל באחוזה והביע את בקשתו, פרץ שחוק מגרוננו של מנהל האחוזה. בקשה כזו חוכא וטלולה היא. ומתוך סקרנות התיר ליהודי לבוא לפני הגרף.

"דלפון יהודי זה, שזה מקרוב בא, מבקש לחכור את זכיון הדייג באגם למשך עשר שנים" - אמר מנהל האחוזה לאדון וחיוך מרחף על שפתיו. "דבריו נכונים?" - פנה הגרף אל מוטל. "ככך..." - השיב מוטל ופניו אפורות.

המשך בעמוד הבא

כ"ק האדמו"ר מנשכזי בהכנסת ס"ת בבית מדרש באשדוד

מצא את מבוקשו. ניסה מוטל מזלו עוד כמה ימים וכשראה כי אך חרס עלה בידיו, פשטה לאות בגופו והוא הפסיק לצאת מביתו לחזור אחר הפרנסה. בינתיים התיידדה אשתו של מוטל עם השכנות וכן נודע להן על מצוקת המשפחה. ניסו אנשים טובים לסייע, ושלחו הביתה קצת לחם, מעט חלב, קדרת ירקות מבושלים, מעט חמיצה של סלק, וכדומה. ולבו של מוטל, השוכב על מיטתו ובוהה אל התקרה, נחמץ בקרבו, בחלומותיו השחורים לא חשב להגיע לכדי כך.

באחד הימים נכנסה האשה בסערה הביתה לאחר שיחה עם השכנות.

"לא רחוק מכאן", אמרה נסערת, "בנשכזי הסמוכה, מתגורר צדיק פועל ישועות, סע אליו. שמעתי מספרים עליו גדולות ונצורות! אולי נוושע גם אנחנו!".

שומע מוטל ואינו מגיב, עפעפיו שמוטים על עיניו, ובעד החריץ הצר שנותר פתוח רואה הוא את העולם שחור משחור, ואינו מטה אזניו לבשורות שיש בהן אולי תקוה.

אבל אשתו אינה מרפה. "לשכב במיטה ללא מעש, סופו רחמנא לצלן כליון, קום והתנער, לך לנשכזי וספר לצדיק על המצב הקשה שלנו!". מפלבל מוטל בעיניו, מנגב מהן לחלוחית, ופונה לקיים את דברי אשתו.

אש בוערת בנשכזי. הצדיק רבי יצחק, בנו השלישי של הצדיק רבי מרדכי מנשכזי, שתורתו נאספו בספר "רשפי אש", ישב על כסא אביו לאחר פטירתו.

כאביו, חביב היה רבי יצחק מאד על צדיקי דורו שהעריכו אותו מאד. רבי יצחק הלך בדרכי רבותיו, וממעיינותיהם שתה, הלא הם הצדיקים; הסניגור הגדול מברדיטשוב, רבי ברוך ממזיבוז' והחוזר מלובלין.

המשמש נטתה לערוב כאשר מוטל ומשפחתו הגיעו לכפר בקרבת נשכזי. בכפר מגוריהם הקודם, לא ראו טובה וברכה. הפרנסה הדחוקה, והלחם שחסר מדי פעם על השולחן, גרמו ומוטל וזוגתו החליטו לעבור למקום אחר. 'משנה מקום משנה מזל', אולי ואולי ישיגו את פרנסתם ביתר קלות.

טרם יעזוב את כפר מושבו, חקר מוטל ודרש להיכן כדאי לעבור, ואיזה מקום מתאים הוא לתקוע בו יתד לרווחת משפחתו. וכך הגיע לכפר שליו זה בקרבת נשכזי. הוא שמע כי האדמה המקומית דשנה, היבולים מבורכים וברכת ה' מצליחה דרכם של הדרים שם.

לאחר שוטטות במשך יום שלם הבין מוטל כי כל הטוב אשר בכפר כבר מוחזר ליהודים המקומיים

הגיעה משפחתו של מוטל לכפר, ולאחר לינת לילה ותפילת שחרית יצא מוטל להתעניין על מקור פרנסה. סובב בין בתי הכפר, סקר שדות מלאים בתבואה ובוסתנים עמוסים בפירות, גנים ופרדסים מלבליבים, וראה בעיניו את ברכת ה'. כאן עבר על רפת של פרות חולבות וכאן שמע קרקור עופות מתוך לולים. "נכונה היא השמועה" חשב מוטל בלבו, "יש כאן ב"ה מקורות פרנסה בשפע". אחרי שזן עיניו בכל השפע, התחיל להתעניין מעשית מה יוכל לעשות כאן ובאיזה עסק יוכל להשתלב. כך נודע לו כי יהודי פלוני חכר מן הפריץ, אדון הכפר ובעל כל הטובין, את הזכיון לפונדק יהודי אלמוני ממונה על פרי העץ; כפרי זה שולט על בית המזיגה, וחברו מטפל ברפת השופעת. לאחר שוטטות במשך יום שלם הבין מוטל כי כל הטוב אשר בכפר כבר מוחזר ליהודים המקומיים, ואם ירצה להוציא כאן פרנסה, יצטרך להוציא יש מאין. אם כן, למה לו כל הטירחו שטרח לעקור מן הכפר הקודם ולהגיע הנה, כאשר אין בדרך הטבע שום מקור פרנסה?...

תוך כדי הליכה הלך ושוב, הגיע לאגם מים. הביט מוטל באגם וראה אותו שומם. קצת צמחיה דלה מעטרת גדותיו והמקום אינו פעיל כלל. שאל מוטל את אחד הכפריים על טיבו של האגם. כי רעיון הבריק בראשו שמא יוכל להוציא פרנסה מן האגם, כלומר לשלוח רשתות דייג למעמקי המים, אולי יעלו בהן דגים. הכפרי צחק למשמע השאלה. "אגם זה", אמר למוטל המאוכזב, "הנו נקי מדגים, אמנם מימיו יפים וטובים אבל דגים לא היו בו מעולם".

כשראה כי אך חרס עלה בידיו, פשטה לאות בגופו והוא הפסיק לצאת מביתו לחזור אחר הפרנסה

חזר מוטל בפחי הנפש הביתה ופניו העידו כי לא

המאבק עוצר הנשימה בין הנחש לתרנגולת

ורצה לכיוון הנחש בכדי להאבק בו עד שגוזלה יימלט למקום בטוח. ואכן כך זה קרה. בשלב זה ניתן היה לנשום לרווחה. הקרב הוכרע והתרנגולת וגוזליה נותרו בריאים ושלמים כשידם על העליונה.

מחזה מרתק זה, נשמע הזוי ובדיוני. ואולם תאמינו לי שכל התיאור הנ"ל אכן התרחש השבוע ותועד מבעד לעדשות המצלמה. ומכאן המסקנה הברורה: כאשר נלחם ביצר הרע בחירוף נפש שכזה מבלי לנטוש אפילו אפרוח אחד – היינו שום הידור של מצוה, נזכה לנצחו בעזרת ה' יתברך ולסלול בכך את הדרך לביאת משיח צדקנו שיבוא ויגאלנו בקרוב ממש אמן.

138 זכר-אלוף

בתמונה נראית התרנגולת עומדת כחיץ בין הנחש לגוזליה

בנקודה זו נראה היה שהתרנגולת תמלט על נפשה בכדי להנצל מהכשת הנחש. ואולם לפתע היא הבחינה בגוזל אחד שנותר בפניה בקרבת מקום להמצאותו של הנחש. או אז, מבלי להסס, סבה התרנגולת על עקבותיה

ה קרה השבוע. נחש ארסי, אימתני וערמומי זחל לעבר לול של תרנגולת ואפרוחיה. מטרתו הייתה ברורה: להכיש למוות את כל הנקרה בדרכו. יחסי הכוחות נראו ברורים כשמש בצהרי היום. היתרון של נחש הנושף את הארס הקטלני שלו בזריזות ובעוצמה לעבר תרנגולת חסרת ישע המנוטרלת מכל מקור הגנה, דומה כמעט ליתרון של פיל מול נמלה.

ואולם אז התרחש דבר מפתיע ובלתי צפוי: התרנגולת חירפה את נפשה למול הנחש המסוכן ונלחמה בו בכל כוחה מתוך מטרה להגן על גוזליה. תוך כדי הקרב הדרמטי והמותח הזה, נמלטו מרבית הגוזלים למקום מחסה.

ברכת ה' היא תעשיר - המשך מעמוד קודם

הקדוש ברוך אותו בריבוי דגים. "אם כן", אמר הפריץ ועיניו מוצפות אודם, "לא אעשה עמך יותר עסקים, אם לא תתן לי את הדגים המובחרים, בטל העסק". מוטל יצא מלפני הפריץ בשברון לב. ברכיו פקו וראשו סחרחר. לאחר דין ודברים עם עצמו החליט כי אם יפסיד את האגם, יפסיד את פרנסתו, ובין כך ובין כך לא יוכל יותר לשלוח דורות לצדיק מן הדגים המשובחים. חוץ מזה, ניסה להתנחם, יוכל לדוג עד שבת דגים לא פחות יפיים.

חזר מוטל הביתה, והדגים שנועדו לצדיק לשבת, נשלחו לאחוזתו. מאותו יום ואילך פסקה הברכה באגם. דג לרפואה לא נמצא בו יותר...

שבועות ארוכים התפרנסו מוטל ובני ביתו משיירי העשירות, אבל הגיע יום והדלות שבה להופיע על המפתן. מוטל החליט לנסוע לנשכיו ולספר לרבי את קורותיו. חפוי ראש עמד על מפתן חדרו של הרבי. בכאב גדול סיפר על הנסיון שלא עמד בו. "שבת היא מקור הברכה" אמר הרבי למוטל, "המנהג הטוב שעשית לך, לכבד את השבת על ידי שליחת הדורות אלינו, משכה לך עוד ועוד שפע. וכשניסו אותך משמים, צריך היית להתגבר, להאמין שהקב"ה יכול לעזור לך, גם אם לא תתן את הדגים, שנועדו לשבת קודש, למשתה הוללות של גוי!". מוטל פרץ בבכי, הוא הבטיח לשוב בתשובה שלמה, מיום זה והלאה יקפיד ביתר שאת לקיים את המצווה שנטל עליו.

הרבי שב לברכו, ומוטל הקשיב בלב רגש. בשובו הכפרה שם מיד פעמיו אל עבר האגם, כאשר שפתותיו מרחשות תפילות ותחנונים. על שפת האגם עצר ולבו בל עמו. והנה קפץ דג גדול מתוך המים, אל מול עיניו המתרחבות מתוך השתאות, שמחה ותודה...

חייו של מוטל שונו לאין ערוך. באותו יום אשר עלתה קרנו שרתה הברכה בכל מעשי ידיו, הוא התעשר עושר רב וחייו התנהלו על מי מנוחות. כך עברו ימים ושבועות גם חודשים ושנים. אבל את המנהג לבחור את הדגים המשובחים ביותר ולשומרם בבריכה עד יום חמישי, שאז הביאם לנשכיו, שמר מכל משמר.

ויהי היום והפריץ ערך משתה גדול באחוזתו לכל יודעיו ומכיריו. ההכנות באחוזתו התנהלו במלוא התנופה, ושליחים גייעו אל מוטל לרכוש כמות גדולה של דגים עבור המשתה.

בתוך כך הבחינו בבריכה הקטנה ששטים בה דגים גדולים מובחרים ביותר. "אלו דגים טובים" - סחו ביניהם משרתי הפריץ - "תן לנו אותם. לא נראה לנו כי תעלה בחכתך דגים מוצלחים מאלו".

משרתי הפריץ הביטו במוטל בעין רעה. "הלא תבוש לדבר ככה! תן לנו את הדגים.."

מוטל חש מאד לא בנוח. "דגים אלו", גימגם, "מיועדים עבור הצדיק מנשכיו הסמוכה, כבר שנים נוהג אני להביא אליו דגים לכבוד שבת קודש". משרתי הפריץ הביטו במוטל בעין רעה. "הלא תבוש לדבר ככה! תן לנו את הדגים, עבור רבך תדוג דגים אחרים".

אבל מוטל סרב. שבו השליחים אל האחוזתו וסיפרו לאדון את ההתרחשות אצל היהודי. הפריץ נמלא זעם ושלח להביא את מוטל לפניו. "את האגם חכרת אצלי, ומעז אתה פנים לומר לי כי הרבין שלך קודם לי?!"

מוטל בא במיצר, הוא עמד בקושי על רגליו. "כבר שנים" החל לדבר בקול ענות חלושה, "שאני מפריש את הדגים המשובחים לרבי, הרי אגם זה היה שומם תמיד, ואיש לא התעניין בו, עד אשר הצדיק

הפריץ מיהר לסיים אתו את העיסקה, מנהל הפנקסים רשם חוזה, ומוטל חתם עליו ברעד וברתת. אחר כך שם פניו אל עבר האגם להתבונן במה שקנה.

הוא סובב סביב האגם, בחן את הצמחיה ולא ידע מה עליו לעשות. עד שעלה רעיון במוחו: "רוץ והבא רשת, נסה לדוג!".

מוטל הבין כי כרגע אין לו כל ברירה אחרת, והוא יצא לחפש רשת-דייגים. כששב ישב על שפת האגם והטיל את הרשת המימה.

ישב מוטל והביט בצער ברשת המשתכשכת במים וצוללת פנימה, הביט והביט עד שהחליט כי השעה מאוחרת כבר, וצריך לשוב הביתה. משך מוטל את הרשת, כדי להוציאה מן המים, והנה היא כבדה באופן בלתי רגיל. "מה יכול כבר להתפס באגם השומם?" הרהר מוטל, "דגים ודאי שלא...". במאמצים יתרים הצליח סוף סוף למשוך את הרשת מן המים ולעיניו הנדהמות התגלה שלל של דגים... מחמת תדהמה כמעט שמט את הרשת חזרה המימה.

אבל מוטל מיהר להתעשת הוא הניח את אוצר הדגים על שפת האגם ורץ הביתה להזעיק תגבורת.

הברכה ששרתה בדגים פרצה כל גבולות. סוחרים החלו להתעניין באגם

דבר הפלא על האגם שהתמלא בדגים, נפוץ חיש מהר. הברכה ששרתה בדגים פרצה כל גבולות. סוחרים החלו להתעניין באגם שעלה בחלקו של מוטל, מעוניינים לחכור אצלו חלק מהזכיון. מיד בשבוע הראשון עשה לו מוטל מנהג לבחור לכבוד שבת קודש את הדגים המשובחים ביותר אותם הביא בעצמו אל הרבי מנשכיו. לשם כך בנה ברכה קטנה ליד האגם, שם שמר את הדגים הנאים ביותר עבור הרבי.

עלון זה יוצא לעילוי נשמת האשה מרת ברוריה בת ר' יצחק נלב"ע כ"ה ניסן תש"פ ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת דודתי עפרה רכלין בת ישראל ז"ל נפטרה ל' סיון ה'תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.